

7 روز تا واقعیت/ گزارش پیش‌بینی وضعیت اقتصادی ایران و جهان از تاریخ 25 شهریور تا 2 مهر ماه 1404

از ۲۵ شهریور تا ۲ مهر ۱۴۰۴، اقتصاد جهانی در مقطعی حساس قرار دارد. در ایالات متحده، نرخ تورم مصرف‌کننده ۲.۹ درصد (، اوت ۲۰۲۵) و نشانه‌های ضعف در بازار کار، نشست فدرال رزرو (۱۶-۱۷ سپتامبر) را با احتمال کاهش ۲۵ واحدی نرخ بهره در مرکز توجه قرار داده است که می‌تواند نوساناتی در شاخص‌های سهام و طلا ایجاد کند.

در اتحادیه اروپا، بانک مرکزی اروپا (ECB) نرخ بهره را در ۲ درصد ثابت نگه داشته و رشد اقتصادی ۱.۲ درصدی برای ۲۰۲۵ پیش‌بینی کرده است (ECB)، در حالی که تورم تا ۲۰۲۷ به ۱.۹ درصد کاهش می‌یابد، کمتر از هدف ۲ درصد. چین با رشد صنعتی ۵.۲ درصد (NBS) و کاهش تقاضای داخلی، تحت فشار تعرفه‌های تجاری ایالات متحده قرار دارد. هند با رشد تولید ناخالص داخلی ۷.۸ درصد، از تقاضای داخلی و سرمایه‌گذاری دولتی بهره می‌برد، اما تعرفه‌های تجاری چالش‌هایی ایجاد کرده است. روسیه با تورم ۸.۱ درصد و رشد ۱.۱ درصد، به دلیل تحریم‌ها به مبادلات غیرمستقیم تجاری متکی شده است. در خاورمیانه، اجلاس اضطراری قطر (۱۵ سپتامبر) و تنش‌های ژئوپلیتیکی، بازار نفت (برنت حدود ۶۷ دلار) را متلاطم کرده است. تحولات پولی و ژئوپلیتیکی، مسیر اقتصاد جهانی را در این هفته تعیین خواهد کرد.

هفته ای تعیین‌کننده برای اقتصاد آمریکا: تورم، سیاست پولی و نوسان بازارها

اقتصاد آمریکا در هفته پیش‌رو، از ۲۵ شهریور تا ۲ مهر ۱۴۰۴، در نقطه‌ای حساس قرار دارد، جایی که فشار تورمی، کندی رشد اقتصادی و انتظار برای اقدامات فدرال رزرو با هم تلاقی می‌کنند. نرخ تورم مصرف‌کننده در ماه اوت بالاتر از پیش‌بینی‌ها و معادل ۲.۹ درصد سالانه گزارش شده است، در حالی که شاخص قیمت تولیدکننده کاهش یافته و از تضعیف تقاضای نهایی حکایت دارد. بازار کار نیز نشانه‌هایی از تعدیل دارد؛ کاهش نرخ جذب نیروی کار و افزایش جزئی درخواست‌های بیمه بیکاری، نشان دهنده کندی رشد اقتصادی است. نشست آتی فدرال رزرو و احتمال کاهش ۲۵ واحد پایه‌ای نرخ بهره، تمرکز بازارها را به خود جلب کرده است. کاهش نرخ بهره می‌تواند شاخص‌های سهام، به ویژه در بخش‌های فناوری و مسکن، را تحریک کند، اما داده‌های تورمی بالاتر از انتظار، ریسک نوسانات شدید را افزایش می‌دهد. طلا، به عنوان دارایی امن، و ارزهای دیجیتال مانند بیت‌کوین و اتریوم، به دلیل احتمال تغییر سیاست پولی و نوسان ارزش دلار، در مرکز توجه سرمایه‌گذاران خواهند بود. هفته آینده می‌تواند مسیر «انتقال پایدار اقتصادی» را تثبیت کند یا سایه رکود و بی‌ثباتی را بر بازارهای مالی و تجاری سنگین‌تر نماید؛ تلاقی داده‌های اقتصادی، سیاست پولی و رفتار سرمایه‌گذاران، داستان هفته را رقم خواهد زد.

اتحادیه اروپا در آستانه چرخش اقتصادی: سیاست پولی محتاطانه و بازارهای نوسانی

اتحادیه اروپا در هفته پیش‌رو، از ۲۵ شهریور تا ۲ مهر ۱۴۰۴، در شرایطی قرار دارد که ترکیبی از سیاست پولی محتاطانه بانک مرکزی اروپا (ECB)، رشد اقتصادی ملایم و تورم پایین‌تر از هدف گذاری، چشم‌انداز اقتصادی را شکل می‌دهد. بانک مرکزی اروپا در نشست اخیر خود نرخ بهره را در سطح ۲٪ ثابت نگه داشت و پیش‌بینی کرد که نرخ تورم تا سال ۲۰۲۷ به ۱.۹٪ کاهش یابد، که کمتر از هدف ۲٪ است. این تصمیم نشان دهنده رویکرد محتاطانه ECB در مواجهه با عدم قطعیت‌های اقتصادی است. رشد اقتصادی منطقه یورو در سال ۲۰۲۵ به ۱.۲٪ پیش‌بینی می‌شود، با کاهش پیش‌بینی‌ها برای سال‌های ۲۰۲۶ و ۲۰۲۷ به ترتیب به ۱.۱٪ و ۱.۴٪. این کاهش عمدتاً به دلیل تداوم بی‌ثباتی سیاسی در فرانسه، تقویت یورو و افزایش قیمت نفت است. همچنین، افزایش هزینه‌های دفاعی در آلمان می‌تواند تأثیراتی بر تورم و رشد اقتصادی داشته باشد. در بازارهای مالی، شاخص STOXX 600 اروپا پس از اعلام سیاست پولی ECB با افزایش ۰.۵۱٪ روبه‌رو شد، که عمدتاً ناشی از رشد سهام شرکت‌های دفاعی بود. با این حال، عدم قطعیت‌های سیاسی و اقتصادی می‌تواند بر روند بازارها تأثیر بگذارد. در مجموع، اتحادیه اروپا در هفته پیش‌رو با چالش‌هایی نظیر رشد اقتصادی ملایم، تورم پایین‌تر از هدف گذاری و عدم قطعیت‌های سیاسی مواجه است. سیاست پولی محتاطانه ECB و تحولات اقتصادی جهانی می‌تواند بر مسیر اقتصادی منطقه تأثیرگذار باشد.

چین در آستانه چالش‌های اقتصادی: کاهش رشد صنعتی، افت تقاضای داخلی و فشارهای تجاری

چین در هفته پیش‌رو، از ۲۵ شهریور تا ۲ مهر ۱۴۰۴، با چالش‌های اقتصادی متعددی مواجه است که بر رشد اقتصادی و ثبات بازارها تأثیر می‌گذارد. در ماه اوت، رشد تولید صنعتی به ۵.۲٪ رسید که کمترین میزان از آگوست ۲۰۲۴ بود و کمتر از پیش‌بینی‌ها قرار گرفت. همچنین، فروش خرده‌فروشی با رشد ۳.۴٪، ضعیف‌ترین عملکرد از نوامبر ۲۰۲۴ را نشان داد. این کاهش‌ها نشان دهنده ضعف تقاضای داخلی و فشار بر بخش‌های تولیدی است. در بازار مسکن، قیمت‌خانه‌های جدید در ماه اوت نسبت به ماه قبل ۰.۳٪ کاهش یافت و نسبت به سال گذشته ۲.۵٪ افت داشت. این روند نزولی در قیمت‌ها، ناشی از کاهش اعتماد مصرف‌کنندگان و افزایش موجودی مسکن در بازار است. سرمایه‌گذاری در بخش املاک نیز در هشت ماهه نخست سال ۱۲.۹٪ نسبت به مدت مشابه سال گذشته کاهش یافت. در بخش تجارت، صادرات چین در ماه اوت با کندترین رشد در شش ماه اخیر مواجه شد که عمدتاً به دلیل افزایش تعرفه‌های تجاری از سوی ایالات متحده است. این فشارهای تجاری، به ویژه در بخش فولاد، باعث شده است که صادرکنندگان چینی به سمت محصولات نیمه‌تمام با ارزش پایین‌تر حرکت کنند تا از تعرفه‌های بالاتر جلوگیری کنند. در این شرایط، بانک مرکزی چین با کاهش نرخ بهره و نرخ ذخیره قانونی بانک‌ها به دنبال تحریک تقاضا و حمایت از رشد اقتصادی است. با این حال، ضعف تقاضای داخلی و فشارهای تجاری، چالش‌های پیش‌روی سیاست‌گذاران را پیچیده‌تر کرده است.

هند در مسیر رشد پایدار: تحولات اقتصادی و چالش‌های تجاری

هند در هفته پیش‌رو، از ۲۵ شهریور تا ۲ مهر ۱۴۰۴، با ترکیبی از رشد اقتصادی پایدار و چالش‌های تجاری مواجه است. در سه ماهه دوم سال مالی ۲۰۲۴-۲۰۲۵، تولید ناخالص داخلی هند با رشد ۷.۸ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته همراه بود که بالاتر از پیش‌بینی‌ها قرار گرفت. این رشد عمدتاً ناشی از تقاضای داخلی قوی و سرمایه‌گذاری‌های دولتی در زیرساخت‌ها بود. در بخش تجارت، صادرات کالاها در ماه اوت به ۳۵.۱ میلیارد دلار رسید که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۶.۷ درصد افزایش داشت. این رشد عمدتاً به دلیل افزایش صادرات الکترونیک، کالاهای مهندسی و جواهرات بود. در عین حال، واردات کالاها به ۶۱.۶ میلیارد دلار کاهش یافت که منجر به کاهش کسری تجاری به ۲۶.۵ میلیارد دلار شد. با این حال، هند با چالش‌هایی در بخش تجارت خارجی مواجه است. افزایش تعرفه‌های تجاری ایالات متحده بر کالاهای هندی، به ویژه در بخش فولاد، فشارهایی را بر صادرکنندگان وارد کرده است. این تعرفه‌ها می‌تواند بر رشد صادرات و اشتغال در بخش‌های مرتبط تأثیر منفی بگذارد. در بخش سیاست پولی، بانک مرکزی هند

پیش بینی خود از نرخ تورم برای سال مالی ۲۰۲۵-۲۰۲۶ را از ۴ درصد به ۳.۷ درصد کاهش داده است. این کاهش ناشی از کاهش قیمت مواد غذایی و کاهش فشارهای قیمتی در اقتصاد است. در مجموع، هند با ترکیبی از رشد اقتصادی پایدار و چالش های تجاری مواجه است. سیاست های اقتصادی و تجاری دولت می تواند نقش مهمی در شکل دهی به مسیر اقتصادی کشور در هفته های آینده ایفا کند.

فشار تحریم ها ادامه دارد: روسیه در آستانه رکود، کاهش تورم و چالش های تجاری

روسیه در هفته پیش رو، از ۲۵ شهریور تا ۲ مهر ۱۴۰۴، با ترکیبی از کاهش رشد اقتصادی، کاهش تورم و چالش های تجاری مواجه است. در ماه اوت، نرخ تورم به ۸.۱٪ کاهش یافت که نسبت به ۸.۸٪ در ماه جولای بهبود نشان می دهد. با این حال، رشد اقتصادی در نیمه اول سال ۲۰۲۵ به ۱.۱٪ کاهش یافت که نسبت به ۴.۳٪ در سال ۲۰۲۴ کاهش قابل توجهی است. این کاهش رشد عمدتاً به دلیل سیاست های پولی انقباضی برای کنترل تورم و تأثیرات جنگ در اوکراین است. در بخش تجارت، روسیه به دلیل تحریم های گسترده غرب، به سمت تجارت پایاپای روی آورده است. این روش، که در دهه ۱۹۹۰ رایج بود، به روسیه این امکان را می دهد که بدون استفاده از سیستم های مالی بین المللی، با کشورهایی مانند چین و پاکستان مبادلات تجاری انجام دهد. این تحولات نشان دهنده تلاش روسیه برای حفظ روابط تجاری در شرایط تحریم است. در بازار انرژی، حملات اوکراین به تأسیسات نفتی روسیه باعث کاهش ظرفیت پالایش نفت کشور شده است. این حملات، که در ماه اوت شدت گرفت، منجر به کاهش ۱۷٪ در ظرفیت پالایش نفت روسیه شد و درآمدهای صادراتی نفت را به پایین ترین سطح پنج سال اخیر رساند. در مجموع، روسیه در هفته پیش رو با چالش هایی در زمینه رشد اقتصادی، تورم و تجارت خارجی مواجه است. سیاست های اقتصادی و تحولات جهانی می تواند تأثیرات قابل توجهی بر مسیر اقتصادی کشور در آینده داشته باشد.

خاورمیانه در هفته ای پرتنش: اجلاس قطر و تأثیر آن بر اقتصاد و بازار نفت

هفته پیش رو، خاورمیانه با مجموعه ای از چالش ها و تحولات سیاسی و اقتصادی مواجه است که می تواند بر بازارهای جهانی انرژی، سرمایه گذاری و تجارت منطقه ای تأثیرگذار باشد. اجلاس اضطراری قطر با حضور ۵۷ کشور عربی و اسلامی و محکومیت حمله اسرائیل، نشان دهنده همگرایی منطقه ای در واکنش به فشارهای امنیتی است. این تحولات احتمال افزایش تنش های ژئوپلیتیکی و اختلال در زنجیره های انرژی را افزایش می دهد. در بازار نفت، قیمت ها در واکنش به احتمال اختلال عرضه در منطقه، با نوسان روبه رو خواهند شد. قیمت نفت برنت هم اکنون حدود ۶۷ دلار در هر بشکه است و سرمایه گذاران با دقت تحولات امنیتی در خلیج فارس و روابط اوپک+ را دنبال می کنند. اختلال در تولید یا صادرات نفت از کشورهای حساس می تواند فشار صعودی کوتاه مدت بر قیمت ها ایجاد کند، در حالی که افزایش ذخایر استراتژیک و عرضه جایگزین از سوی اعضای اوپک+ و آمریکا ممکن است اثرات این تنش ها را محدود کند. اقتصادهای منطقه ای نیز تحت تأثیر این تنش ها هستند. ترکیه، با رشد اقتصادی ۴.۸ درصدی و تورم ۲۸.۵ درصدی، در مسیر ثبات نسبی قرار دارد اما ریسک سرمایه گذاری خارجی به دلیل افزایش بی ثباتی سیاسی بالا رفته است. قطر با رشد ۲.۴ درصدی و تمرکز بر تنوع اقتصاد غیرنفتی، توانسته مقاومت نسبی نشان دهد، اما وابستگی به درآمدهای انرژی همچنان ریسک اصلی است. در مجموع، هفته آینده با ترکیبی از نوسان در بازار نفت، تأثیر تنش های سیاسی بر اعتماد سرمایه گذاران و تقویت همگرایی منطقه ای همراه خواهد بود. فعالان اقتصادی و بازارهای مالی باید تحولات امنیتی و دیپلماتیک را با دقت دنبال کنند، زیرا این عوامل می توانند مسیر رشد اقتصادی و جریان های تجاری خاورمیانه را تعیین کنند.

ایران در آستانه ثبات نسبی انرژی و تنش های دیپلماتیک: کاهش قطعی برق، اجلاس قطر و فشار تحریم های نفتی

ایران در هفته پیش رو، از ۲۵ شهریور تا ۲ مهر ۱۴۰۴، با ورود به فصل پاییز و کاهش دما در مناطق شمالی و مرکزی (مانند تهران و شمال ایران)، مصرف برق خانگی و صنعتی به طور قابل توجهی پایین آمده و پیش بینی می شود قطعی های برق که در تابستان ۲۰۲۵ به دلیل گرمای شدید (تا ۵۰ درجه سانتی گراد) و کمبود تولید (حدود ۲۰،۰۰۰ مگاوات کسری) روزانه ۲-۴ ساعته بودند، در این هفته به حداقل برسند یا حتی متوقف شوند؛ این امر به ویژه در استان های شمالی که دما به زیر ۲۰ درجه رسیده، به ثبات شبکه برق کمک کرده و فشار بر صنایع و خانوارها را کاهش می دهد. اجلاس اضطراری قطر با حضور رهبران عرب و اسلامی (از جمله نمایندگان ۵۷ کشور عضو سازمان همکاری اسلامی) در دوحه، که در پاسخ به حمله اخیر رژیم غاصب به رهبران حماس در ۹ سپتامبر (۱۸ شهریور) برگزار می شود، برای ایران اهمیت استراتژیک دارد؛ این اجلاس می تواند به محکومیت مشترک علیه رژیم غاصب و حمایت از محور مقاومت (از جمله ایران) منجر شود و بحث هایی در مورد تحریم های اقتصادی علیه این رژیم و تسهیل آزادسازی ۶ میلیارد دلار دارایی های مسدودشده ایران در بانک های قطری را در بر گیرد، که این امر می تواند به کاهش فشارهای ارزی کمک کند. در بخش نفت، تحریم های جدید وزارت خزانه داری آمریکا در ۲ سپتامبر (۱۱ شهریور) بر شبکه قاچاق نفت از طریق عراق (شامل شرکت های کشتیرانی و ناوگان سایه) ادامه دارد و می تواند صادرات نفت ایران (حدود ۱.۵ میلیون بشکه در روز، عمدتاً به چین) را مختل کند، هرچند صادرات علی رغم ۱۴ بسته تحریمی جدید در سال ۲۰۲۵ به رکوردهای بالایی رسیده است. قیمت نفت برنت با افزایش ۱ درصدی به بیش از 67 دلار در هر بشکه، درآمدهای ارزی را موقتاً تقویت می کند، اما ریسک snapback تحریم های سازمان ملل (فعال شده توسط E3 در ۲۸ اوت و مؤثر از ۲۷ سپتامبر) می تواند معاملات مالی نفتی را پیچیده تر کند. نرخ تورم سالانه در ماه اوت حدود ۳۶.۳ درصد گزارش شده و با افزایش نقدینگی، در هفته آتی ممکن است به ۳۷ درصد برسد، که این فشار بر قیمت مواد غذایی و خدمات را افزایش می دهد، هرچند کاهش مصرف انرژی می تواند به کنترل جزئی تورم انرژی کمک کند. در مجموع، هفته پیش رو با تمرکز بر ثبات انرژی به دلیل کاهش دما، فرصت های دیپلماتیک از اجلاس قطر برای کاهش تحریم ها، و ریسک های نفتی از تحریم های جدید، می تواند نشانه هایی از تعدیل موقت اقتصادی را نشان دهد. تحولات اجلاس قطر و واکنش به تحریم های snapback نقش کلیدی در تعیین مسیر کوتاه مدت اقتصاد ایران ایفا خواهند کرد.

تهیه شده توسط مرکز شتاب تبریز-TAC